

بسمه تعالى

تمرین سوم درس مقدمه ای بر بیوانفورماتیک نیم سال دوم سال ۱۳۹۹–۱۳۹۸

مهلت تحویل ساعت ۲۳:۵۵ روز سهشنبه ۱۳۹۹/۲/۳۰

۱. در کلاس یاد گرفتیم که چگونه یک Position Specific Scoring Matrix بسازیم. دیدیم که یک PSSM می تواند برای امتیاز دهی به یک زیررشته در یک رشته بدون برچسب مورد استفاده قرار گیرد. این امتیاز را می توان به صورت $\frac{P(s|H_A)}{P(s|H_O)}$ محاسبه کرد که در آن H_A نمونهای از الگوی حفظ شده است و H0 نمونهای از توزیع پسرزمینه است. ما می توانیم از یک چارچوب مشابه برای مدلسازی یک جفت زیررشته که نمایانگر مکانهای اتصال دو پروتئین که با هم در تعامل هستند استفاده کنیم. این تعامل باید خاص پروتئینهای مذکور باشد؛ یعنی هر پروتئین باید به شریک خود متصل شود، و نه دیگر پروتئینهایی که لایههای مشابه دارند (ساختار سوم پروتئین). ویژگی تعامل با تعداد کمی از جفت آمینواسیدها در مکانهای خاص در هر یک از پروتئینها کنترل می شود. جایگزینی در یک محل مشخص تعامل با نیازمندی های تعامل پروتئین –پروتئین محدود می شود و تنها در صورتی حفظ خواهد شد که جایگزینی جبران کنندهای در محل مربوطه در پروتئین دیگر اتفاق بیافتد. با مقایسه هم ترازی های چند گانه جفتهای در تعامل، می توان دریافت که این مکانها همبسته هستند. این همبستگی می تواند برای پیش بینی اینکه دو توالی جدید کشف شده با هم تعامل دارند یا نه، مورد استفاده قرار گیرد.

همترازیهای زیر مکانهای اتصال چهار جفت در تعامل را نشان میدهد. مکانهای تعیین کننده ویژگی اتصال توسط اعداد در بالای ستونها مشخص شدهاند (اعداد ۱ تا ۴). ستونهای دارای برچسب مشابه با هم نشان دهنده تعامل جفت باقیمانده (آمینواسید) هستند.

2 1 3 4 12 3 EnvK: RTLLMAGVSHDLRTPLTRIRLATEMMSEQ EnvR: KILVVDDDMRLRALLERYLTEQGFQVR CssK: RTLLQN-ISHDLKTPVTRIRLYTQSIKDG CssR: TIYLVEDDDNLNELLTKYLENEGWNIT LiaK: ERQRLARDLHDAVSQQLEAIVMMTSAVLE LiaR: RVLLIDDHEMVRMVLAKFLEAQPDIEV DegK: ERKRVSREIHDGPAQMLENVVMRSMLIER DegR: NIVIIDDHQLFREVVKRILDFEPTFEV RstK: KKQLIDGIAHELRTPLVRLRFRLEMSDN-RstR: TIVFVEDDAEVGALIAAYLAKHDMQVT

Protein 1 Protein 2

حال با توجه به توضیحات بالا به سوالهای زیر پاسخ دهید.

الف) یک ماتریس بسازید که فرکانس جفت آمینواسیدهای مشاهده شده در چهار جفت محل مربوط به ویژگی تعامل را نشان دهد. ماتریس فرکانس شما باید چهار ستون با برچسبهای ۱، ۲، ۳ و ۴ و یک ردیف برای هر جفت آمینواسید مشاهده شده در دادهها داشته باشد. (یک ماتریس کامل دارای ۲۰۲ ردیف خواهد بود. برای صرفه جویی در فضا ، فقط ردیفهای مشاهده شده را که برای آنها فرکانس جفت آمینواسیدها غیر صفر است درج کنید.) نیازی نیست از pseudocountها استفاده کنید.

راهنمایی: برای مثال فرکانس جفت آمینواسید TL در محل ۱ برابر ۴٫۰ است.

ب) برای هر یک از جفت آمینواسیدهای مشاهده شده در ماتریس قسمت (الف)، احتمال مشاهدهی تصادفی آن جفت آمینواسید را محاسبه کنید. از فرکانسهای آمینواسیدهای پس زمینه (Background amino acid frequencies) داده شده در جدول زیر استفاده کنید.

 $0.06 \times 0.091 = 0.0055$ بهطور تصادفی برابر TL بهطور تصادفی برابر مشاهده جفت آمینواسید است.

A	$\mathbf{C}$	D	$\mathbf{E}$	$\mathbf{F}$	$\mathbf{G}$	Η	I	K	${\rm L}$	
0.075	0.018	0.052	0.063	0.039	0.071	0.022	0.055	0.058	0.091	
										-
$\mathbf{M}$	N	Р	Q	$\mathbf{R}$	$\mathbf{S}$	${ m T}$	V	W	Y	

ج) از ماتریس های فرکانس و پس زمینه ای که در (الف) و (ب) ساخته اید استفاده کنید تا یک ماتریس نسبت احتمال ($\frac{P(s|H_A)}{P(s|H_O)}$) ایجاد کنید که نشان دهنده نسبت احتمال برای این مکانهای همبسته است.

د) ماتریس امتیازدهی log-odds را برای این مکانهای همبسته ایجاد کنید.

ه) با استفاده از ماتریس log-odds بدست آمده از بخش (د)، امتیاز جفت آمینواسیدهای رشتههای زیر را بدست آورید.

12 3 4

YvrK: REEWIAGLSHDLKTPLTEIYVYSMMLESK

2 1 3 4

YvrR: SILIVDDHKALVDVIKAVLEKEGYRNILDAASAEEAIPVV

ر) امتیاز جفت آمینواسیدهای رشته های زیر را نیز محاسبه کنید.

12 3 4

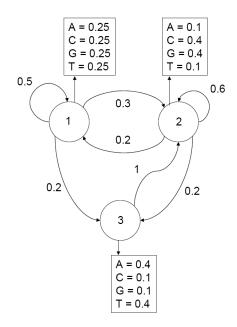
Walk: RREFVANVSHELRTPLLEMRFYLESLAEG

2 1 3 4

Walk: KILVVDDHKPFADLLEKNLRKEGYEVHCAHDGNEAVEMVE

ز) براساس نتایج PSSM، کدام یک از دو جفت پروتئینی از قسمتهای (ه) و (ر) به احتمال زیاد در تعامل با یکدیگر هستند؟

- ۲. چرا روش پروفایل که در آن از همترازی با gap استفاده میشود نسبت به PSSM برای تشخیص توالی
   ۱۳. چرا روش پروفایل که در آن از همترازی با gap استفاده میشود نسبت به pssm
   ۱۳. چرا روش پروفایل که در آن از همترازی با gap استفاده میشود نسبت به pssm
- ۳. با استفاده از مدل مخفی مارکوف زیر و با فرض شروع کار از حالت ۱، محتمل ترین دنباله حالت (مسیر)
   برای رشته ی AGAT را ضمن پرکردن جدول زیر محاسبه کرده و بنویسید.

	A	G	A	T
1	0.25			
2	0			
3	0			

لطفا به نكات زير توجه كنيد.

- ۱. تمرینات را به صورت انفرادی انجام دهید.
- ۲. pdf پاسخ های خود را با کیفیت مناسب و خوانا اسکن کرده و یا تایپ شده به صورت یک فایل در آورید و با pdf (وی quera روی quera آپلود کنید.
  - ۳. تمیزی و خوانایی پاسخ تمرینات از اهمیت بالایی برخوردار است.
- ۴. در صورتی پیداشدن هرگونه کپی چه در سوالهای تشریحی و چه برنامهنویسی نمرهی هر دو نفر ۱۰۰- در نظر گرفته خواهد شد.
  - ۵. اشكالات خود را مى توانيد از طريق ايميل بپرسيد.

Mahdis.sfri98@gmail.com

Najmeh.mohammadbagheri77@gmail.com

۶. قاعدهی اعمال جریمه برای ارسالهای با تأخیر به صورت زیر است.

1d 100-((25*delay)/86400) 2d 75 3d 50

